

* N B V - M 2 0 1 5 1 3 *

NBV-M201513

Seat No. _____

M. A. (G. S.) (CBCS) (Sem. IV) Examination

April/May - 2017

Gandhian Studies : CCT-17

(Social Science of Ecology & Gandhian Thought - I)
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ ગાંધી વિચારધારા સંદર્ભમાં પર્યાવરણ-ભૌતિક અને માનવ બંનેની સમજૂતી લખો. ૧૪
અથવા
- ૧ 'ભૌતિક' અને 'માનવ' પર્યાવરણ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો અને ગાંધી વિચારધારા સંદર્ભે તેને મૂલવો. ૧૪
- ૨ ભારતીય સંસ્કૃતિમાં રહેલા પર્યાવરણનાં ઘટકોનું વિશ્લેષણ કરો અને તેનો માનવજીવન સાથેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ ગાંધીજીના સમાજ, સંસ્કૃતિ અને પર્યાવરણના પારસ્પારીક સંબંધો અંગેના વિચારો સમજાવો. ૧૪
- ૩ પર્યાવરણીય પ્રદૂષણની સમસ્યા ચર્ચો અને તેના દ્વારા ઉત્પન્ન થતી માનવીય સમસ્યાઓ જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ મહાત્મા ગાંધી દ્વારા સૂચિત પર્યાવરણીય પ્રદૂષણ નિવારણના ઉપાયોની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૪ ગાંધીજી દ્વારા સૂચિત હવા, પાણી અને વાતાવરણના પ્રદૂષણની સમસ્યાઓને ટાળવાના ઉપાયો જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ પ્રદૂષણ રહિત પર્યાવરણ અંગેના ગાંધીજીના વિચારોની સમીક્ષા કરો. ૧૪
- ૫ ટૂંકી નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(અ) ભારતીય સંસ્કૃતિ અને પર્યાવરણ
(બ) પર્યાવરણ જાળવણી અને તેના ઉપાયો
(ક) ગાંધીજી અને પર્યાવરણ
(ડ) પર્યાવરણ અને માનવ જીવન.

ENGLISH VERSION

1 Write about 'Physical' and 'Human' ecology with respect to Gandhian thoughts. 14

OR

1 Explain relationship between 'Physical' and 'Human' ecology and evaluate same with respect to Gandhian thoughts. 14

2 Analyse the ecological aspects of Indian culture and state its relationship with human life. 14

OR

2 Explain Gandhi's thoughts about society, culture and ecology and their interrelationships. 14

3 Discuss issue of pollution of environment and state its impact on human lives. 14

OR

3 Discuss remedies suggested by Gandhiji for avoiding environmental pollution. 14

4 State solutions suggested by Gandhiji for preventing air, water and environmental pollution. 14

OR

4 Examine Gandhian thoughts on pollution free environment. 14

5 Write short note : (any two) 14

- (a) Indian Culture and Ecology
- (b) Methods of Maintaining Ecological Status
- (c) Gandhi and Ecology
- (d) Ecology and Human Life.